

(Nood)maatregelen corona

Drs. A.W. de Beer RB, mr. G.J.M. de Jager en mr. J.F.V.N. Verploegen, datum 03-06-2020

Datum

03-06-2020

Auteur

Drs. A.W. de Beer RB, mr. G.J.M. de Jager en mr. J.F.V.N. Verploegen^[1]

Folio weergave

[Download gedrukte versie \(PDF\)](#)

JCDI

JCDI:ADS201199:1

Vakgebied(en)

Belastingrecht algemeen (V)

Corona houdt ons allen in de greep. Op tal van gebieden zijn er (nood)maatregelen genomen om een antwoord te geven op de vraagstukken die zo plotseling zijn ontstaan. Er zijn de nodige fiscale maatregelen genomen en ook op het gebied van de dierziektebestrijding en dierexport is het nodige gebeurd in de regelgeving. Ook noemenswaardig is de tijdelijke wet waardoor het mogelijk wordt audiovisueel (elektronisch) te vergaderen. Deze drie onderwerpen krijgen in dit artikel speciale aandacht.

Maatregelen op het gebied van dierziektebestrijding en export

Op het gebied van dierziektebestrijding is het nodige aan regelgeving doorgevoerd omdat inmiddels is gebleken dat (onder meer) nertsen het coronavirus kunnen krijgen. Op het gebied van export is er inmiddels ook de nodige beweging te constateren.

Dierziektebestrijding

Om adequaat op dergelijke besmettingen te kunnen reageren, heeft de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op 26 april 2020 de Regeling maatregelen vanwege verschijnselen SARS-CoV-2 bij nertsen (www.rijksoverheid.nl) vastgesteld.

Nertsenhouders, dierenartsen en laboratoria zijn op basis van deze regeling verplicht om verschijnselen van coronabesmetting bij dieren te melden bij de NVWA. Vervolgens moeten nertsenhouders medewerking verlenen aan het onderzoek naar de besmetting. De meldplicht geldt in het geval de nertsen ademhalingsproblemen hebben of als sprake is van verhoogde mortaliteit onder de nertsen. De minister heeft deze Regeling gebaseerd op art. 31b lid 2 Gezondheids- en welzijnswet voor dieren dat de minister de bevoegdheid geeft om een dergelijke meldplicht en medewerkingsplicht af te roepen.

Mochten bij andere diersoorten in de veehouderij eveneens besmettingen met het coronavirus worden vastgesteld, dan is het de verwachting dat de minister ook voor die diersoorten een soortgelijke meldings- en medewerkingsplicht zal afroepen. De verwachting is echter, zo heeft de minister de Tweede Kamer laten weten, dat het beperkt zal blijven tot nertsen en eventueel andere marterachtigen.

Grensoverschrijdend transport

Het transport van levende dieren en dierlijke producten binnen de Europese Unie, de EER en daarbuiten is lange tijd beperkt geweest, al wisselde de aard van de (beperkende) maatregelen per land. Inmiddels kan worden geconstateerd dat (in ieder geval) de lidstaten van de Europese Unie de maatregelen iets versoepelen. Duitsland, onze belangrijkste handelspartner, heeft per 1 mei 2020 het grensoverschrijdend transport van vee en dierlijke producten weer toegestaan. Er zijn op dit moment geen beperkingen. Vee behoort, zo is de Duitse gedachte, tot de 'essentiële goederen' die niet belemmerd mogen worden door controlemaatregelen. Het complete overzicht van maatregelen per land is te vinden op <https://www.nvwa.nl/documenten/export/veterinair/ks-documenten/werkvoorschriften-dierziekten/handelsbeperkende-maatregelen-i.v.m.-corona-voor-dieren-dierlijke-producten>.

Exportcertificering

Voordat levende dieren en dierlijke producten mogen worden getransporteerd behoeven zij wel, als altijd, exportcertificering. Op het moment van het schrijven van deze bijdrage is de NVWA bezig om per branche de exportcertificering op te schalen. Per branche worden specifieke afspraken gemaakt. Per 20 april 2020 is de exportcertificering geleidelijk weer opgeschaald voor de volgende diersoorten:

- fokrunderen (nog niet vanaf primair bedrijf)
- paarden (voorlopig vanuit twee verzamellocaties)
- schapen en geiten
- bijzondere en overige diersoorten (zoals vogels en gezelschapsdieren)

Eerder was op 6 april jl. certificering alweer opgepakt voor eendagskuikens naar derde landen en sommige dierlijke producten als sperma van paarden en runderen.

Toezicht

Het toezicht op de naleving van wet- en regelgeving gaat onverminderd door, al heeft de NVWA haar werkwijze wel aangepast. Op <https://www.nvwa.nl/nieuws-en-media/actuele-onderwerpen/corona/e/maatregelen-bij-bezoek-medewerker-nvwa> kan worden nagegaan welke (hygiëne)maatregelen de NVWA van een bedrijf verlangt bij een bezoek.

Belastingmaatregelen vanwege de coronacrisis

Vanwege de grote economische impact die de coronacrisis heeft, worden alle zeilen bijgezet om onnodige faillissementen van ondernemingen door tijdelijke betalingsproblemen te voorkomen. Het Ministerie van Financiën ondersteunt dit met een aantal fiscale tegemoetkomingen. De eerste daarvan werd al medio maart aangekondigd en betreft het bijzonder uitstel van betaling van belastingschulden. De maatregelen zijn inmiddels verruimd.

Fiscale verruimingen

In het 'Besluit noodmaatregelen coronacrisis' (14 april 2020, *Stcrt.* 22293 gevolgd 22 april 2020, nr. 2020-8499, *Stcrt.* 2020/23814) zijn nadere fiscale verruimingen geregeld op de volgende gebieden:

1. verschuldigheid van energiebelasting en opslag duurzame energie- en klimaattransitie;
2. invorderingsrente;
3. bepaalde wettelijke administratieve verplichtingen rondom de loonheffingen;
4. reiskostenvergoeding in de loonheffingen;
5. vrijstelling kortstondig gebruik van een motorrijtuig;
6. maatregel voor om te bouwen taxi's;
7. geldigheid taxatierapport motorrijtuig;
8. termijnverlengingen bij gebruikmaking terugwerkende kracht bij geruisloze omzetting, bedrijfsfusie, juridische fusie, splitsing en geruisloze terugkeer;
9. btw-gevolgen van het ter beschikking stellen van zorgpersoneel;
10. btw-gevolgen van het gratis verstrekken van medische hulpgoederen en -apparatuur;
11. verlaagd btw-tarief bij online aanbieden van sportlessen;
12. vrijstelling van een aantal Duitse netto-uitkeringen;
13. aankondiging vrijstelling eenmalige tegemoetkoming ondernemers getroffen sectoren (TOGS);
14. uitstel van betaling van belastingschulden (onder andere nadere uitwerking bij langer uitstel dan 3 maanden);
15. kwijtschelding betalingsverzuimboeten bij uitstel van betaling van belastingschulden

Invorderingsrente en termijnverlengingen

Voor de land- en tuinbouwsector zijn met name de maatregelen betreffende de 'invorderingsrente' (hiervoor onder 2 genoemd) en de 'termijnverlengingen bij fiscale faciliteiten' (hiervoor onder 8 genoemd) van praktische betekenis. De invorderingsrente, die wordt berekend over belastingschulden die niet voor de uiterste betaaldatum zijn voldaan, is met ingang van 23 maart 2020 tijdelijk verlaagd van 4% naar 0,01%. De verlaging van de invorderingsrente hangt samen met de mogelijkheid van uitstel van betaling van belastingschulden. Het berekenen van rente zou ondernemers kunnen belemmeren in het gebruikmaken van de uitstelmogelijkheid en dat is ongewenst. In verband daarmee is van belang dat ook de belastingrente (die onder voorwaarden in de belastingaanslag zelf wordt begrepen) eveneens tijdelijk wordt verlaagd. Op 20 mei 2020 is het Noodpakket 2.0 aangekondigd. Hierin is opgenomen dat de verlaging van invorderings- en belastingrente geldt tot 1 oktober 2020. De termijnverlenging voor de genoemde fiscale omzettings- en herstructureringsfaciliteiten (hiervoor onder 8 genoemd) houdt rekening met de belemmeringen die de uitvoeringspraktijk ervaart van de coronamaatregelen. De eenmalige tegemoetkoming van € 4.000 (TOGS) (hiervoor onder 13 genoemd) is voor de agrarische bedrijven nauwelijks van belang, omdat alleen de 'Agrarische recreatieondernemingen' in de vastgestelde doelgroep van de regeling vallen. Het bijzondere uitstel van betaling van belastingschulden (hiervoor onder 14

genoemd) wordt in het besluit nader uitgewerkt. Geregeld is dat de Belastingdienst de eerste drie maanden na het uitstelverzoek geen invorderingsmaatregelen treft. Het uitstel geldt voor alle openstaande aanslagen én de binnen deze drie maanden na het verzoek nog op te leggen aanslagen, voor de belastingmiddelen die in het besluit zijn genoemd. Een nieuw verzoek is dus niet nodig. Er gelden behalve het verzoek, geen formaliteiten. Uitstel langer dan drie maanden is op verzoek eveneens mogelijk, in dat geval worden er aanvullende voorwaarden gesteld. Bij een totale belastingschuld van € 20.000 of meer is voor langer uitstel dan drie maanden onder andere een verklaring van een derde-deskundige (zoals: de accountant) vereist. De mogelijkheid om bijzonder uitstel van betaling van belastingschulden aan te vragen is in het Noodpakket 2020 verlengd tot 1 oktober 2020.

Betalingsverzuimboeten begrepen in (navorderings)aanslagen loonheffingen en omzetbelasting, waarvoor het bijzonder uitstel is aangevraagd, worden door de ontvanger automatisch vernietigd (hiervoor onder 15 genoemd). De in het Besluit noodmaatregelen coronacrisis opgenomen tegemoetkomingen zijn inmiddels met de publicatie van het beleidsbesluit in werking getreden.

Aanvullende belastingmaatregelen aan vanwege de coronacrisis

Op 24 april jl. (kenmerk 2020-0000080433) kondigde de Staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst opnieuw zes aanvullende belastingmaatregelen aan vanwege de coronacrisis:

1. een verlaging van het gebruikelijk loon bij omzetsdaling;
2. een versoepeling van het urencriterium;
3. een verhoging van de vrije ruimte in de werkkostenregeling;
4. de mogelijkheid tot het vormen van een fiscale coronareserve in de vennootschapsbelasting;
5. uitstel van de inwerkingtreding van het wetsvoorstel excessief lenen bij de eigen vennootschap;
6. het mogelijk maken van tijdelijk uitstel van hypotheekbetalingen zonder verlies van het recht op hypotheekrenteaftrek voor de eigen woning (hypotheekbetaalpauze).

Van deze nog in wetgeving om te zetten maatregelen zijn met name 1,2 en 4 relevant voor getroffen bedrijven in de land- en tuinbouw.

Gebruikelijk loon (art. 12a Wet LB) is relevant voor bedrijven die in de vorm van een besloten vennootschap worden uitgeoefend. Directeuren-grotaandeelhouders (dga's) moeten op basis van deze regeling een minimale beloning toekennen waarover loonbelasting wordt geheven. Met name voor bedrijven in de tuinbouw die zijn getroffen door de coronacrisis zal de mogelijkheid het gebruikelijk loon van de dga tijdelijk te verlagen vanwege omzetsdaling financiële ruimte bieden. De mogelijkheid van het vormen van een coronareserve in de vennootschapsbelasting biedt ruimte voor onder andere tuinbouwbedrijven die de gewassen in 2020 hebben moeten vernietigen. De bv waarin het getroffen tuinbouwbedrijf wordt uitgeoefend, mag het verwachte verlies voor het jaar 2020 als gevolg van de coronacrisis als 'fiscale coronareserve' al ten laste van de winst voor de vennootschapsbelasting van het jaar 2019 brengen. Hiermee wordt vertraging voorkomen die zou ontstaan bij een verliesverrekening in de vennootschapsbelasting van 2020 naar 2019, welke op zijn vroegst pas in 2021 kan plaatsvinden. Het is naar mijn mening niet terecht dat deze mogelijkheid alleen voor ondernemers in de bv wordt aangekondigd. Deze verruiming zou ook voor ondernemers in de inkomstenbelasting moeten gaan gelden. Voor ondernemers in de inkomstenbelasting is het urencriterium van belang. Het urencriterium (ten minste 1.225 uur per jaar) is relevant voor het verlenen van de ondernemersaftrek, waaronder de zelfstandigenaftrek van € 7.030 (2020). Ondernemers in de inkomstenbelasting die door de coronacrisis zijn getroffen, zullen de uren in de periode maart tot oktober niet halen. Voor deze periode wordt daarom een urenbesteding van 24 uur per week aangehouden, zodat het halen van de urennorm niet door de coronacrisis in gevaar komt. De aangekondigde 6 maatregelen worden opgenomen in een wetsvoorstel in het Belastingpakket 2021, dat op Prinsjesdag 2020 zal worden ingediend. Hierop vooruitlopend zijn deze punten toegevoegd aan het 'Besluit noodmaatregelen coronacrisis' (opnieuw gepubliceerd op 6 mei 2020, *Stcrt.* 2020, 26066). De maatregelen zijn inmiddels in werking getreden.

Maatregelen voor audiovisueel vergaderen bij de bv, de nv, de vereniging en de coöperatie

De Noodwet COVID-19 is op 24 april jl. in werking getreden. Hierdoor is het mogelijk geworden voor bv's, nv's, verenigingen en coöperaties om rechtsgeldig audiovisueel te vergaderen en besluiten te nemen.

Vergaderen middels livestream

De vergadering kan worden gehouden door middel van een livestream die te volgen is via audio of video. Het bestuur kan tijdens de coronacrisis zichzelf (dus zonder dit aan de aandeelhouders of leden voor te leggen) uitstel geven voor het opmaken van een jaarrekening en een bestuursverslag. De aandeelhouders/leden kunnen dat niet blokkeren. Het bestuur heeft daardoor maximaal 10 maanden na afloop van het boekjaar de tijd om de jaarrekening en het bestuursverslag te maken.

Oproeping

De aandeelhouders/leden worden opgeroepen voor de audiovisuele vergadering. Daarbij wordt aangegeven wanneer de vergadering elektronisch/audiovisueel gehouden wordt. De onderwerpen die op de agenda staan moeten worden vermeld, alsook hoe en tot wanneer de aandeelhouders/leden vragen kunnen stellen over die onderwerpen en waar de antwoorden op die vragen te vinden zijn. De wijze van inloggen moet worden vermeld, alsook de wijze van stemmen en de mogelijkheid tot het stellen van vragen, al dan niet voorafgaand aan de vergadering.

Het stellen van vragen

De aandeelhouders/leden krijgen de mogelijkheid om voorafgaand aan de vergadering vragen te stellen over de onderwerpen die op de agenda staan. Dat kan in ieder geval tot 72 uur vóór de vergadering. De antwoorden op die vragen moeten op of vóór de vergadering worden gegeven. Die antwoorden worden gepubliceerd op de website of worden op een andere manier elektronisch toegankelijk gemaakt voor de aandeelhouders/leden. Er kan voor worden gekozen om nadere vragen te laten stellen tijdens de vergadering, bijvoorbeeld door een chat te openen tijdens de vergadering.

Stemmen vooraf

Het bestuur kan het mogelijk maken dat de aandeelhouders/leden stemmen voorafgaand aan de vergadering. Stemmen kan niet eerder dan 30 dagen voorafgaand aan de vergadering. Bij vooraf stemmen is het extra belangrijk dat aandeelhouders/leden tijdig antwoorden op hun vragen hebben ontvangen, zodat zij dat kunnen laten meewegen in hun stem. Iedereen die op een normale vergadering mag stemmen, moet dat ook voorafgaand of tijdens de elektronische vergadering kunnen doen.

Wijze van vastleggen notulen

Na audiovisueel vergaderen kan de ondertekening van de notulen als volgt worden geregeld. Iedere persoon wiens handtekening onder de notulen nodig is, print de notulen thuis uit, zet een handtekening eronder, scant vervolgens het ondertekende document en stuurt dat naar de notulist/secretaris. Mocht er geen scanner aanwezig zijn, dan kan ook een foto gemaakt met een smartphone worden gebruikt.

Bijzondere tijden vragen om bijzondere maatregelen. Wellicht dat bepaalde regelingen ook nadat deze crisis voorbij is hun waarde blijven behouden. De tijd zal leren hoe dit zich zal ontwikkelen.

Voetnoten

[1]

Drs. A. (Arne) W. de Beer RB is belastingadviseur vaktechniek Alfa Accountants en docent fiscale economie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, adebeer@alfa.nl, www.alfa.nl. Mr. G.J.M. (Gert-Jan) de Jager is advocaat en partner bij Kneppelhout & Korthals Advocaten, gj@kneppelhout.nl, www.kneppelhout.nl. Mr. J.F.V.N. Verploegen is werkzaam als notaris bij Bruggink & van Beek Notarissen Adviseurs, j.verploegen@bvbnotarissen.nl, www.bvbnotarissen.nl.